

FÖRELÄSNING PÅ BIOLOGISKA MÅNGFALDS-KONFERANSEN DEN 13/11–2022 I KARLSKRONA.

Hej! mitt namn är Anders Lindoff, ordförande i Naturskyddsföreningen i Olofström.

Och ska berätta om ett par projekt vi har anlitat Naturvårdsingenjörerna AB till.

Det första projektet som även **Naturskyddsföreningen i Karlshamn är medfinansiärer till**. Gäller Mörrumsån från Hemsjö upp till den översvämmade ån ovan dammen vid Granö. Bedömningen av de fem olika platserna skall göras enligt följande

- Uppskatta arealen ursprungligt vattendrag som torrlagts eller övergått till att vara ett dämningssområde.
- Uppskatta den potentiella biologiska produktionen med 1) nuvarande kraftverk fast miljöanpassade enligt den nya Nationella Planen, och 2) helt återställd å.

De fem platserna är:

- 1: De torrlagda forssträckorna vid de båda Hemsjöverken. Alltså hela sträckan från kanalintaget vid Hemsjö Övre till där utsläppet från Hemsjö Nedre strålar samman med gamla åfåran.
- 2: Dito vid Fridafors Nedre.
- 3: Fridafors Övre så är det en damm.
- 4: Den torrlagda forssträckan vid Granö upp till dammen.
- 5: Den översvämmade ån ovan dammen vid Granö ända upp till där dämningpåverkan upphör, d v s Hönshyltefjordens utlopp.

Rapporten är inte klar ännu, men vi ska få den i slutet på denna månad, november. Och då kunna skicka in den till Lst-Blekinge som remissvar på den uppdaterad bevarandeplanen för Natura 2000-områden Mörrumsån som ligger ute nu för synpunkter.

Citat Lst: Mörrumsån är ett av Sveriges mest artrika vattendrag, såväl vad gäller fisk som övrig akvatisk fauna. I ån har drygt hälften av Sveriges alla arter av sötvattensfisk påträffats, vilket är en mycket rik mångfald med skandinaviska mått mätt.

Åns fågelfauna är artrik av bland annat åns karaktärsarter strömstare och forsärla samt mindre populationer av den rödlistade kungsfiskaren (sårbar). Bland däggdjuren finns sannolikt ett flertal av våra svenska fladdermusarter utmed ån. Under senare år har spår av utter (nära hotad) observerats vid ett flertal tillfällen, ända ner till kusten.

(NiO och NiK-hamn blev universella arvstigare till Ann-Mari Bergström 2014. Det innebar att vi blev ekonomiskt oberoende.)

Det andra projektet som vi i Olofström anlidade Naturvårdsingenjörerna till är del av **Västra Orlundsån bakom det G;a Bränneriet i Gränum.**

En enklare utredning av förutsättningar för att skapa mer diversitet i Västra Orlundsån skall göras på en sträcka av 200 meter.

Sträckan startar strax norr om bränneriet och slutar strax nedströms vägen. Utredningen skall visa vilka åtgärder som kan göras för att skapa förutsättningar för större diversitet i åfåran och även vilka estetiska värden som kan förbättras.

Man skall också föreslå vilka åtgärder som kan fungera som förstärkning som t.ex. beskuggning

Enklare konsekvensbedömning för hur ån och dikningsföretaget påverkas skall göras., Uppdraget redovisas som en enklare rapport med förslag, utformning ock konsekvenser.

Anledningen till detta uppdrag började med att en medlem i Bränneriets Vänner, som vi har en del samarbete med. Undrade om NiO kunde bekosta, att på en sträcka av ån lägga ut lämplig lekgrus för nejonöga. (För att elever från Gränumsskolan skulle få möjlighet att studera lekande nejonöga.)

Vi ville ju först konstatera om det fanns nejonöga i ån, vilket vi inte visste. Kontaktade Länsstyrelsen och kom i kontakt med Roger Johnsson som kom upp och lämnade över en Nettingfälla som vi fick låna. Detta var hösten 2021. (Lst. Flodnejonöga?)

Vi hade fällan i ån från den 5/10 till den 27/10. Resultat: Ett bäcknejonöga ca: 7 cm. Två sutare ca: 10-11 cm. En elritsa ca: 7-8 cm. En husmask. (i vassrör) Två harkrankslarver. Ca: tio jungfru-/flicksländenympfer. Ca: hundra sötvattensmärlor. Visa bilder.

I våras hade vi i fällan igen från 18/4 till 12/5. Resultat: Bäcknejonögon: $2 + 30 + 19 + 17 + 21 + 14 + 4 + 5 = 112$ st. Elritsor: $1 + 4 + 10 + 2 + 5 + 6 + 20 + 60 + 35 + 20 = 163$ st. Husmaskar: Totalt ca: 20-tal. (Både i vassrör och självbyggande.). Dagsländenympf: 1 st. Sötvattensmärlor: Totalt ca: 15-tal.

Efter dessa resultat tänkte vi att vad kunna göra för att förbättra ån ur ett biologiskt perspektiv.